

Hindenburg Sukirto Hitler Vokietijos Rinkimuos

Betgi dar neišrinktas
į prezidentus negavęs
absoliutės didžiumosAntri balsavimai
įvyks sekmadienį
balandžio dešimtą

Hitleris gavo 11,324,000, komunistai 4,917,000

Berlynas, kovo 14. — Dabartinis Vokietijos prezidentas Paul Von Hindenburg'as skaudžiai sukirto fašistų vadą Adolfą Hitlerį, vakar įvykusiame prezidento rinkimuose Vokietijoje. Hindenburgas gavo 18,500,000 balsų, apie septynis milijonus balsų daugiau už Hitlerį.

Balsavimuose dalyvavo 38,000,000 balsuotojų, kurie pasiskirstė savo balsus sekančiai: Von Hindenburg (centro partijos) 18,503,000, Hitleris (fašistų) 11,324,000, Duesterberg (nacionalistų part.) 2,577,000, Thelmann (komunistų part.) 4,971,000.

Nors šiuose balsavimuose Von Hindenburg'as ir gavo tokią žymią didžiumą, jis tačiau prezidentu nebuvo išrinktas, nes negavo Vokietijos reikalaujamos, absoliutės visų balsų didžiumos. Palikti prezidentu jam teturko tik 300,000 balsų. Sekantieji balsavimai, įvyksta sekmadienį, balandžio 10 d. Vokietijoje beveik visi yra tikri, kad Von Hindenburgas prezidento vietą laimės.

Ivoriuose vietose įvyko peilių muštynės, susirėmimai, bet didesnių riaušių nebuvo.

Lenkija dar kivičėnasi su Dancigu

Dancigas, kovo 13. — Lenkijos valdžia pareikalavo nuo Dancigo komisijonieriaus jai perduoti Dancigo muitų administraciją. Po to reikalavimo, Dancigo gyventojų tarpe kilo didelis neramumas. Sutikimas su Lenkijos reikalavimu reikėtų Dancigo, laisvo miesto, komercijinės autonomijos galą.

Sunaikino \$400,000 vertės seno vyno

Sacramento, Cal., kovo 13. — Prohibicijos agentai išliejo į gatvę 185,000 galonus gero, seno vyno. Vynas buvo \$400,000 vertės.

Chicago ir apylinkėse federalių oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuota, šilčiau; vidutinis vakarų vėjas.

Saulė teka 6:05; leidžiasi 5:54.

Vakar temperatūra buvo 12-25.

Paryžių nusižudė
degtukų karalius
Ivar'as Kruegeris

Kontroliavo 75% pasaulio degtukų pramonės

Paryžius, kovo 13. — Paryžiuje nusižudė Švedijos "degtukų karalius" ir vienas įtakingiausių pasaulio finansierių Ivar Krueger.

Nusižudęs paliko raštelį, "kad geriausiai jam pranykti". Tikroji nusižudymo priežastis buvo jo persidirbimas ir nervų pajėgumų.

Ivar Krueger buvo vienas turtingiausių pasaulio pramonininkų, lygus Rockefelleriui ir Fordui. Jis kontroliavo 75% viso pasaulio degtukų pramonės ir turėjo degtukų monopolį beveik visose Europos valstybėse, į tarpe ir Lietuvoje.

Krueger'is buvo svarbiausias dalininkas \$350,000,000 Krueger & Toll finansinėje korporacijoje, kurios operacijos buvo išsiplėtusios po visą pasaulį. Svarbiausias korporacijos tikslas buvo įgyti koncesijas nuo valstybių išdirbinėti degtukus ir už suteiktas koncesijas skolindavo joms pinigų. Panašiu būdu korporacija įgijo degtukų monopolį ir Lietuvoje.

Stockholm, Švedija, kovo 13. — Rysų su Krueger'io nusižudymu, Švedijos karalius Gustav padarė įnešimą į riksgarą suteikti moratoriumą Švedijos paskoloms užsieniuose, kad tuo būdu apsaugojus milžiniškus Krueger'io turtus.

Stockholm, Švedija, kovo 13. Gavęs žinią apie Krueger'io mirtį, ministrų kabinetas nutarė uždaryti biržą kelioms dienoms.

Hoover'is priešingas Caponės paleidimui

Washington, D. C., kovo 13. — Kalėjime sėdįs Chicago gėmsterių karalius Capone pasisakė, norįs prisidėti prie Lindbergh'ų kudiuko ieškojimo. Hoover'is, tačiau, pareiškė esąs tam priešingas.

Moteris Indijos sukilėlių diktatorė

Delhi, Indija, kovo 13. — Areštavus Indijos nacionalistų kongreso vadą Maulana Abdul Kalan Azad, jo vieton, diktatore paskirta moteris Zutshi. Įvykusiam mušyje tarp moslemų, indusų ir policijos, 24 žmonės sužeisti ir keli užmušti.

Akių operacija su garazo įrankiu

Venice, Cal., kovo 13. — Policijos chirurgas padarė akių operaciją su 25 penkiu svarus sveriančiu garazo įrankiu. Reikėjo iš antakio ištraukti įkibusį meškerės vašą.

[Acme-P. & A. Photo]

Ieškoma Lindbergh'ų vaiko "kidnaperių" pėdsakai.

57 tautų atstovai
ir 500,000 minia
laidojo Briand'ą

Vokietijos Stresemanno našlei suteikė garbės vietą

Paryžius, kovo 13. — Visa Francijos tauta ir 57 tautų atstovai atidavė mirusiam Francijos taikos, apaštalui Aristide Briand paskutinį patarnavimą.

Liudinių francuzų minios kimšte užkimo užsienių ministerijai artimas gatvės ir lydėjo buvusį užsienių reikalų ministrą ir premjerą į jo paskutinę atilsio vietą. Prie karsto kalbą pasakė dabartinis premjeras Tardieu, pavadindamas mirusį "oratorių princu" ir šaukė pasaulį prie taikos, pirmiausia įgyvendinant taiką savo širdy.

Buvusio Vokietijos užsienių reikalų ministerio Stresemanno našlė padėjo vainiką garbės vietoje. Prie jos vainiko, buvo Amerikos prezidento, Stimsono ir kitų tautų atstovų vainikai. Labai gražus vainikas buvo ir nuo Lietuvos valdžios.

Siulo valdininkų algų sumažinimą

Washington, D. C., kovo 13. — Ohio valstijos atstovas Kongrese padarė įnešimą numažinti 10% Amerikos valdininkų algas. Tas valdžiai sutaupytų \$5,000,000.

Dar kelios jūros audrų aukos

New York, kovo 13. — Anglų laivas Dakotian išgelbėjo jūrininkus audros sudaužyto Amerikos pajurio sargybos laivo, kuris jau buvo skaitomas žuvęs. Beto išgelbėta ir apgadinota Du Pontų jachtos keleiviai.

Darrow išvažiuoja į Honolulu

Chicago, Ill., kovo 13. — Clarence Darrow, garsus kriminalis advokatas trečiadienį išvažiuoja ginti Mrs. Fortescue ir eile kitų Amerikos laivyno jūrininkų, kurie kaltinami nužudymu havajiečio. Havajietis išgėdintas kaltinamosios dukterį.

50,000 laiškų į dieną
Lindbergh'ui

Newark, N. J., kovo 13. — Po jo sunaus pavogimo, lakunui Lindbergh'ui kiekvieną dieną atėdavo 50,000 laiškų nuo užjaučiančių Amerikos gyventojų.

Rekonstrukcijos korporacija prisirengusi teikti paskolą

Duos progą depozitoriams atgauti dalį pinigų

Washington, D. C., kovo 13. — Charles G. Dawes finansinės rekonstrukcijos korporacijos pirmininkas paskelbė, kad korporacija jau pasiruošusi teikti valstijų (state) bankams paskolas, kad suteiktų galimybę depozitoriams atgauti dalį savo pinigų.

Korporacija skolinis pinigų tiems valstijų bankams, kurių likvidacijos agentai turi teisę užtikrinti korporacijai užstatą, kad gavus pinigų.

Ilgiausias pasaulio baras Genevos diplomatomams

Geneva, kovo 13. — Genevoj pastatytas ilgiausias pasaulio baras, kur iš visų šalių suvažiuavę diplomatai galės malšinti savo troškulį. Pirmiau Nusių ginklavimo rumuose įtaisytas baras pasirodė per mažas.

Išgelbėjo visus Suomijos žvejus

Helsinki, Suomija, kovo 13. — Pagalbos ekspedicija išgelbėjo visus 700 suomių žvejų, kurie buvo ledo nunešti į atvirą jūrą.

Ejo dvikovon, bet nei vienas nepataikė

Santiago, Čili, kovo 13. — Du Čili karininkai stojo dvikovon už garbės įžeidimą, bet pradėję šaudyti, nei vienas negalėjo pataikinti.

Fort Lauderdale, Fla., kovo 13. — Policija užtiklo vyro ir mergaitės lovanus. Kelias dienas atgal, nusižudžiusieji buvo padavę prašymą vedybų leidimui.

Anglija sutarė su
Francija bendrai
pagelbėti Europai

Nori paskatinti Europos ekonominę rekonstrukciją

Paryžius, kovo 13. — Francijos užsienių reikalų ministerija išleido aplinkraštį, kuriame paskelbė, kad tarp Francijos ir Anglijos įvyko susitarimas veikti bendrai, kad nuslopintų Europos politines varžytines ir paskatinti ekonominę rekonstrukciją.

Aplinkraštis paskelbtas tuoju po dviejų valandų konferencijos tarp Francijos premjero Tardieu ir Anglijos užsienių reikalų sekretoriaus Sir John Simon.

Pasitarime ypatinga dėmė buvo atkreipta į Francijos planą suteikti pagalbą centralinės Europos ir Padunojaus valstybėms.

Suomijos fašistai nušovė "išdavikę"

Helsinki, Suomija, kovo 13. — Lapua fašistai nušovė Minna Kraucher, garsią tarptautinę špiegę. Nušautosios lavonas rastas jos namuose.

Minna Kraucher, rašytojų ir dailininkų patronė, turėjo labai artimus ryšius su Suomijos fašistų partija. Fašistai nužudė ją, kaip išdavikę, sprendė, kad ji valdžiai išdavusi jų paslaptis.

Nušautoji savo laiką buvo senosios sovietų čekos agentė.

1500 karvelių Lindbergh'ų sunaus atradėjui

Baltimore, Md., kovo 13. — Vietinis paukščių augintojas paskelbė, dovanosiąs 1,500 karvelių, asmeniui, kuris atras pavogtą Lindbergh'ų kudiuką.

10 metų į kalėjimą už bombos metimą

Birmingham, Ala., kovo 13. — 42 metų moteriškė, jau susilaukusi anukų, nuteista 10 metų į kalėjimą už bombos metimą į pieninę. Bombai sproguos žuvo keli žmonės, bėto pieninė buvo gerokai apgadinta. Tai vienas "pieno karo" incidentas.

Kinijos ir Japonų
armijos susidūrė
naujuose mušiuose

Japonai atgabeno naujus pulkus į Shanghaijį

Shanghai, kovo 13. — Japonų šaltiniai pranešė, kad prie Koting įvyko mušis tarp kinų kavalerijos ir japonų armijos. Mušis užtruko valandą laiko ir kinai panešė daug nuostolių. Į Woosung prieplauką japonai atgabeno naujus tukstančius kariuomenės ir išsiuntė juos į 30 mylių frontą, prie Shanghaijaus.

Shanghai, kovo 13. — Kinijos valdžia Loyang'e savo rezignaciją įteikė Shanghaijaus majoras Wun Teschen. Valdžia tačiau rezignacijos nepriėmė ir patarė majorui palikti vietą.

London, kovo 13. — Anglijos telegrafinė agentūra pranešė, kad prie Shanghaijaus japonų kariuomenė užpuolė kiniečius. Kinai atsitraukė.

Hankow, kovo 13. — Prie Tsao-shih'o, Kinijoje įvyko mušis tarp kinų armijos ir komunistų. Mušyje žuvo 600 kinų kareiviai. Mušis tęsėsi dvi dienas.

Naujas mokesčių
įstatymas

Washington, D. C., kovo 13. — Amerikos kongreso vadai tiki, kad praeis naujas bilijono dolerių mokesčių įstatymas. Mokesčiai bus taip vadinami "sales tax".

Baisios vaikų meilės pasėkmės

Berlynas, Vokietija, kovo 13. — 16 metų berniukas, negalėdamas sulaukyti savo 12 metų mylimąją nuo nusižudymo, pats pasigriebė revolverį ir nusišovė.

Mokesčiai už kates

Hartford, Conn., kovo 13. — Connecticut valstijos legislaturai padarytas įnešimas imti mokesčius už kates.

Nusižudė žmoną aprupinti

Memphis, Tenn., kovo 13. — Subankrutijęs rakandų pirklys C. Sexton, nusižudė, kad paliktus savo gyvybės apdrauda žmoną aprupinti ateičiai.

London, Anglija, kovo 13. — Liepos mėnesyje Ottawos mieste, Kanadoje, įvyks visos Britanijos imperijos ekonominė ir prekybos konferencija.

Lindbergh'ų sunus
tėvams kidnaperių
dar nesugrąžintas

Policija ir gengsteriai ieško naujų kelių jį atgauti

Hopewell, kovo 13. — Lindbergh'ų namuose įvyko pasitarimas tarp tėvų, policijos ir New Yorko gengsterių Spitalo, Rosner'io ir Bitz, rasti nauji būdai atgauti jau antrą savaitę kidnaperių išlaikytą Lindbergh'ų kudiuką.

Rosner'is tėvams suteikė daugiausiai vilties, pranešdamas, kad kudiukas sveikas ir kidnaperiai jau pasirėngę jį grąžinti.

Sekmadienį, po pietų buvo paleistas gandas, kad kidnaperiai sučiupti kartu su kudiuku Tennessee valstijos, bet jie pasirodė perdėti.

New York, kovo 13. — Ilgai tardinėjamas Lindbergh'ų kudiuko slaugęs draugas jurininkas Henry Johnson vėliau atrastas nekaltu ir policijos paleistas.

Rumunai ir sovietai
kalba apie nepuolimo sutartį

Geneva, kovo 13. — Chillon'o mieste tarp Rusijos atstovo nusiginklavimo konferencijoje Litvinovo ir Nicholo Titulesco įvyko slapta pasitarimas dėl nepuolimo sutarties.

Tukstančiai briedžių ir elnių miršta badu

Denver, Colo., kovo 13. — Colorado valstijos kalnuose badu miršta tukstančiai elnių ir briedžių, kurie dėl gilaus sniego, negali rasti maisto.

Pusė pirmo vėta \$27,500

Los Angeles, kovo 13. — Stenografistė padavė į teismą skundą, prieš ją sužeidusį šoferį ir reikalauja \$27,500 už pusę pirmo, kurios ji neteko.

Iškilo 24,606 pėdas į orą

Geneva, kovo 13. — Šveicarijos lakunas Nyfenegger orlaivėje iškilo 24,606 pėdas į orą. Šaltis toj aukštumoje buvęs 33 laip, žemiau zero.

Butte, Montana, kovo 13. — Mėnesį atgal, nuo vietinio muzikos mylėtojo pavogta tukstančių dolerių vertės, 216 metų senumo smuika. Dabar ji buvo rasta paslėpta šunies būdoje.

VELYKOMS

Pasveikinti savuosius Lietuvoje.

Geriausią pasiūnčiant pinigų paštu arba telegrama per

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Ofisas atdaras nuo 8 iki 8.
Sventadieniais nuo 9 iki 1 val.

KORESPONDENCIJOS

Indiana Harbor, Ind.

Nori "Agurkų"

Aną dieną man teko susitikti su p. Jonu Sidaugu, LPD. Klubo pirmininku. Pradėjome kalbėti apie orą ir "prosperity" laikus. Vėliau p. Sidaugas man prisiminė, kad jo vadovaujamas klubas norįs pakviesti iš Chicago Pirmyn chorą, kad atvyktų su "Agurkais". Tam reikalui sutvarkyti jau esanti išrinkta ir komisija iš kelių gana veiklių klubiečių. Šį vakarą esą pas p. St. Brazdį įvyks komisijos susirinkimas.

Prie progos ir mane paprašė, kad atečiau. Aš nuvykau truputį pasivėlinęs. Jau beveik viskas buvo nutarta. O nutarta štai kas: "Pirmyn" su "Agurkais" butinai turi pas mus atvykti. Ir aš manau, kad taip bus, nes komisija žada dėti visas pastangas, kad parengimas būtų kuo pasekmingiausias.

Dabar mums tik belieka laukti, kada iš Chicago atvažiuos "Pirmyn" choras su operete "Agurkai".

Tai tiek šį kartą apie rengimą. Kai patirsiu daugiau apie tai, kas toj srityj yra veiklama, tai pranešiu. —Kliabietis.

Cleveland, Ohio

SLA. 14 KUOPOS nariai nesusprendę ir neišbraukti. Po pasirodymo kad kuopos finansų knygos už pėreitus metus buvo pasidariusi netvarka ir už tai kuriuos narius nepasijautė. Centra mokesniai, nariai, nekurių meklorių paklausę pradėjo haimintis, kad gal jie suspenduoti ar išbraukti iš SLA. Bet visi tie nariai, kurių knygelėse mokesčiai yra įrašyti, nors ir centre nesuvesta, yra gerame stovyje, jų niekas negali nei suspenduoti nei išbraukti, ką pareiškė Centro Sekretorius.

Taigi tą abejonę ant visados atmeskit ir neklusykite niekieno priešingų speliuojimų.

Senieji kuopos valdybos nariai pakeisti, dalykas atitaisytas, nauja valdyba deda pastangas viską vesti sulig SLA konstitucijos reikalavimų, ir ateityje tokių nemalonių nepasitaikys.

K. S. Karpavičius, SLA. 14 kp. išdininkas.

Kenosha, Wis.

Pasizymėjo moksle C. K. Brazevičiaus sunus.

Aleksandras Braze (Brazevičius) dabartiniu laiku studijuoja medicinos mokslą Wisconsin universitete, kuris randasi mieste Madison. Šiomis dienomis jis tapo išrinktas į Alpha Omega Alpha draugiją. Tai yra medikalė garbės draugija, kuri savo nariais priima labiausiai pasižymėjusius studentus.

Į tą draugiją tegali patekti tik nepaprastai gabūs studentai. Tai aukščiausia garbė, koikia tik yra suteikiama medicinos studentams. Iš Wisconsin universiteto šiais metais tik keturi studentai užsitarnavo tos garbės. Formalis Aleksandro priėmimas į draugiją įvyks kovo 13 d.

Aleksandras Braze baigė Kenoshos vidurinę mokyklą (High School) su aukštais pažymėjimais 1927 m. Po to tuoj stojo į Wisconsin universitetą, kur pirmasis metais už savo mokslumą ir gabumus tapo priimtas į Phi Eta Sigma draugiją. Jis taip pat laimėjo Wisconsin legislaturės skiriamą \$100 stipendiją. Universitete jis yra skaitomas vienas gabiausių studentų.

Medicinos mokslą jis baigs

birželio mėnesį 1933 m. Tad lietuviai sulauks naujo nepaprastai gausaus daktaro.

Aleksandras yra sunus žinomo Kenoshos darbuotojo C. K. Brazevičiaus, 7022 Sheridan Road. —N.

Kenosha, Wis.

Operetė "Sylvia."

Nors kovo 6 d. buvo ir gana šaltas oras, bet visgi nutariau vykti į German-American svetainę, kur Dailės Ratelis statė operetę "Sylvia". Tuo labiau, kad tikėtą jau buvau iš kelno nusipirkęs į svetainę atvykau apie 6:30 val. vakaro. Žmonių jau buvo pusėtinai daug prisirinkusių. Neužilgo pasirodė p. K. Steponavičius bei jo brolis Jurgis, kurį jis atsivežė iš Chicago akomponuoti. Kartu su jais iš Chicago atvyko ir orkestras. Orkestrui pradėjus groti, pasikėlė uždanga. Scenoje matėsi sienas, o Dailės Ratelio nariai, apsirengę koimietiškais drabužiais, su grėbliais ir dalgiais vaidavo šienapiūtę. Besitruisdami pievoj, jie užtraukė atatinamas dainas.

Pirmas aktas, kaip sakiau, vaizduoja rytą pievoj. Čia vien tik kaimo jaunimas dirba ir dainuoja. Vėliau pasirodo ir dvaro panaitė, kuri leidžia laiką flirtavimui. Sutikusi kaimo mergaitę, ji prašo jos apsimaitinti nors vienai dienai meilužiais. Kaimo mergaitė sutinka. Dvaro panaitės (Sylvijos) rolę vaidino Nora Klimas. Ji tiek savo judėjimais, tiek dainavimu tiesiog žavėjo žavėjo publiką. Vaidino ji, kaip tikra artistė. Kaimo mergaitės rolę išpildė Mary Balčaitis. Ji vaidino ir dainavo gana gerai, — tik truputį lyg bijojosi ir jautėsi nerąsi. Dvaro poetas Bertram de Lacey buvo p. K. Drukenis. Jis visai gerai vaidino. S. Eljosiūš vaidino kunigaikščio Tobytumo rolę. Ši rolę jam tikrai liko ir jis ją gerai atvaizdavo. Kaimiečio Vinco rolę išpildė J. Macnerius. Šį kartą jis buvo silpnokas. Dainavimą paliksiu šalyj. Tačiau visgi reikia pasakyti, kad jis labai šlubavo su role, — matomai, nebuvo jos gerai išmokęs. Dėliai tos priežasties sufferliui teko gerokai padirbėti, — jis skaitė taip garsiai, kad net syetainės gale buvo girdėti. Kaip ten nebūtų, bet iš p. Macneriaus buvo galima tikėtis daugiau, nes jis scenoje dalyvauti yra pratęs.

Smulkesnių rolių neminėsiu. Bendrai galima pasakyti, jog šis Dailės Ratelio parengimas parodė tarp jaunųjų mergaičių ir vaikinių yra visai neblogų lošėjų. Žinoma, dėl veikalo pastatymo didžiausias kreditas tenka p. K. Steponavičiui. Jis ne tik sumokino chorą, bet taip pat buvo režisierius.

Man operetė patiko. Kiek galiau spėjti, publika irgi buvo patenkinta tiek vaidinimu, tiek operete. Žmonių atsilankė gana daug. Buvo atvykę net iš Chicago, Waukegano ir Racine. Dailės Rateliui, manau, liks ir pieno.

Teko nugirsti, kad p. K. Steponavičius jau pradėjo ir Waukegane chorą mokyti. Ten gyvavo ir pirmiau choras, kurį mokino p. Kvederas iš Chicago. Dėl kokios tai priežasties pastaruoju laiku tas choras buvo kiek apmiręs. Dabar jis ir vėl pradeda krutėti. Manau, kad p. Steponavičius sudarys Waukegane tokį jau šamų

[Acme-P. & A. Photo]

Kent, Wash. — Laike paskutinio potvynio gatvės tapo vandens apsemtos ir automobiliai buvo sunku važinėti.

chorą, kaip ir Kenoshoj. Kenoshaiečiai turėjo ir pirmiau chorą, bet tai buvo tik paprastas choras, ir tiek. Choras sutvirtėjo ir pasidarė populiariškas nuo to laiko, kai pradėjo mokyti p. K. Steponavičius. Dabar Dailės Ratelio choras gali lygintis su Chicago choralais. Manau, kad p. Steponavičius pastatys ant tokios pat aukštumos ir Waukegano chorą.

—o—

Kiek man žinoma, Racine randasi pusėtinai didelis burelis jaunimo. Buvo sutvertas ir choras. Bet dabar lietuviai (čia turiu galvoj laisvų pažirų žmones) visai apsnudo ir nieko neveikia. O tuo tarpu ten būtų galima turėti laisvas choras. Randasi SLA. jaunuolių kuopa; prie tos kuopos būtų galima sutverti choras. Man rodosi, kad Racine visa bėda buvo ta, kad ten į choras buvo per daug politikos kišama.

Dabar kartu su p. K. Steponavičium atvyksta į Kenosha ir jo brolis Jurgis. Raciniečiai turėtų tą progą pasinaudoti ir įkurti chorą. Steponavičiai galėtų tą chorą mokyti. Jauni-

mas ypač privalėtų atkreipti savo dėmesį į tą svarbų reikalą. Nėra reikalo aiškinti, kad choras tiek jaunimui, tiek suaugusiems yra naudingas dalykas. Visų pirma choras suteikia jaunimui progą linksmiai ir naudingai praleisti laiką. Svarbu tik, kad jaunimas galėtų laisvai veikti. — nereikia jaunuolių varžyti, kaip tai buvo daroma ligi šiol. Patartina ir tėvams prie to darbo prisidėti. Nėra abejonės, kad Racine randasi pusėtinai žmonių, kurie myli muziką ir dainas. Tad pradėkite chorą organizuoti, o p. Steponavičius su mielu noru jums padės. Dirbkite, o pasekmės bus geros.

— Strošiunų Jonas.

Westville, Ill.

Kelios pastabos.

"Naujienu" No. 57 pastebėjau korespondenciją iš mūsų kolonijos, kurią parašė Nemunas. Dėl tos korespondencijos noriu padaryti porą pastabų, kadangi korespondentas, matomai, nebuvo tiksliai informuotas.

Westvillės SLA. keturių kuopų yra įkurtas bendras komitetas, kuris rūpinsis sukėlimu fondo, kad galėtų pasiųsti delegatus į busimą Susivienijimo seimą. Į komitetą įeina seklami nariai: nuo 39 kuopos J. Norkus, J. Moreika ir V. Mažrimas; nuo 18 kuopos J. Grincevičius, A. Žapelis ir A. Jasiūnas; nuo 223 kuopos T. Lukas, P. Paulius ir St. Bertasius; nuo jaunuolių kuopos P. Rubis, K. Guduliauskis ir kum. F. Mikalauskas.

Nemunas rašo, kad daugiausiai fondo sukėlimu darbuojasi Deltuva, Mažeika, Norkus ir Stikis (gal Stokis?). Tuo tarpu iš visų jų suminėty asmenų tik vienas p. J. Norkus įeina į komitetą ir darbuojasi fondo reikalais. Komitetas, žinoma, su mielu noru priima kiekvieno nario ar narės pagalbą. Tačiau šiaip ar taip tvarkymas visų reikalų, kurie liečia fondą, visgi priklauso komitetui.

O štai kitas netikslumas. Korespondentui esą kai kurie westvilliečiai sake, jog Chicago lietuviai, girdi, neturį savo nusistatymo Pildomosios Tary-

Spaudos Darbus

Padarome Viesiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS

Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:

Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programas
Tikietus

PAVIENIAMS:

Vizitinės Kortelės
Vestuvėms Laiškai
Suzieduotuvėms
Kortelės
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamos Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialėm linijom ir lietuviškais antgalviais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street,

Chicago, Ill.

bos rinkimuose. Aš manau, kad visgi nereikėtų kaltis aukščiau debesų, neturint orlaivio.

Nemunas sako, jog vienas žymus westvillietis pastebėjęs, kad čia SLA. kuopos laike nominacijų daugiausiai balsų atidavusios už Bagočių ir Dr. Bronušą. Turiu pasakyti, kad nominacijų pasekmės buvo visai kitokios. Visos mūsų kolonijos kuopos štai kaip padavė savo balsus: už Bagočių 52, Grinių 71, Dr. Karalių 135, o Dr. Bronušą tik 2.

Esą dar Nemunui luvę pasakyta, jog nariai ir dabar balsuosią taip, kaip nominacijose.

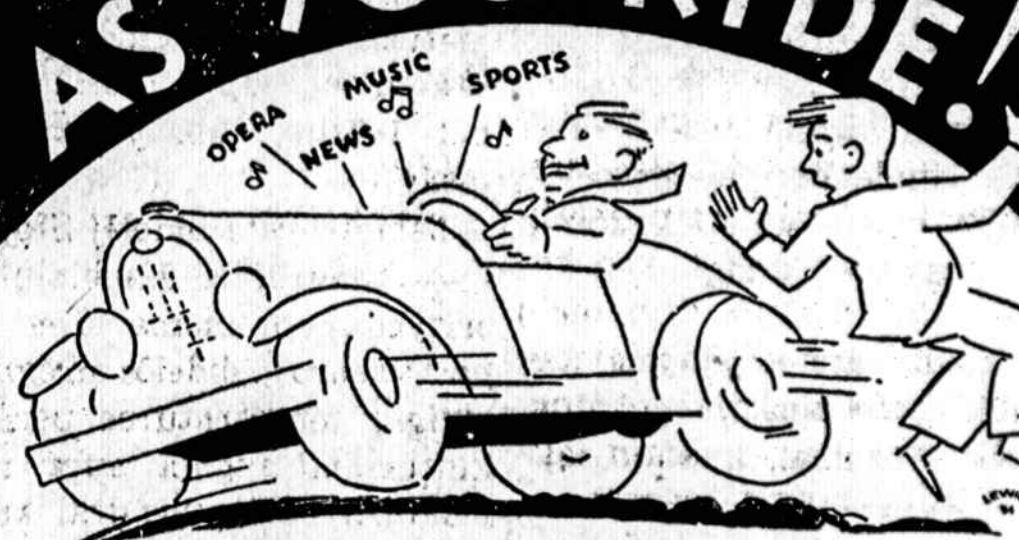
Ir ne tik Westvillėj, bet ir visoj Amerikoje. Jeigu taip, tai ką dabar turėtų pasakyti Dr. Karalius? —SLA. Narys.

švartos, Grynos, Sveikos
Grazios Akys
yra Puiki Zmogus Dovana
Murine Valo Gydo, Atstovai
na ir Nekenkia
Jums patiks jos
knygtė "Eye Care" arba ty.
Beauty Dykai

Patogumų Gadynė!

ENJOY RADIO AS YOU RIDE!

Gali gerėti muzika ir dainomis važiuodamas automobiliu. Tegul Budrikas įtaiso radio į Jūsų automobilį. Kainos dabar labai žemos, nuo

\$25.00 iki **\$100.00**

Naujas Midget Radio pagauna police calls — policijos pašaukimus ir kitas stotis **\$12.95** Kaina

Naujos žemos kainos ant rakandų, staly, lovų, pečių, parlor setų, karpetų ir taip toliau.

Negirdėtai pigiai ant aukštos rūšies skalbimui mašinų MAYTAG, THOR, HOOVER ir elektrinių ledaunių—refrigeratorių.

Jos.F.Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8167-4705

Pirkdamas Naują Dodge arba Plymouth Automobilį

Jūs gausite didelę nuolaidą ir dykai naują PHILCO automobilio radio vertės **\$100.00** pas

BUDRIK AUTO SALES

907 West 35th Street
Telefonas YARDS 0405

Grazus Lietuvių radio programai duodami Budriko korporacijos iš stoties WCFL 970 kil. nedėliomis nuo 1:15 iki 2 val. po pietų ir iš stoties WHFC 1420 kil. ketvergiais nuo 7 iki 8 val. vakare.

Budriko krantuvė, dėl patogumo, šiame išpardavime bus atdara nedėliomis iki 6 val. vakaro.

Phone Hemlock 2121
JOSEPH VILMAS
NAMU STATYMO
KONTRAKTORIUS
6504 So. Washington Ave.
CHICAGO, ILL.

Žmonės, kurie nebijo šalčio

Sibiro vardą jus visi busite girdę. Bet štai jums ir pluoštelis žinių apie tą ypatingą, neįprastą kraštą.

Sibiras užima visą šiaurinę Azijos dalį ir turi apie 12 milijonų kvadratinį kilometrų plotą.

Iš to ploto apie 4 1/2 milijonus kvadratinį kilometrų užima vadinama tundra, t. y., amžinai įšalę, vasaros metu atitirpsta tik nuo 1/2 iki 1 1/2 metro plotai beveik be jokios augmenijos (išskyrus samanų) ir beveik be jokios gyvūnijos. Lygiagrečiai eina vadinamųjų taigų sibirų miškų juosta, o nuo jos į pietus jau nors ir sausa, bet vidutinio klimato juosta su atitinkama augmenija ir gyvūnija.

Sibiro klimatas yra nepaprastai šaltas. Vidutinė šiaurės Sibiro juostos metinė temperatūra eina vis žemyn juo toliau į rytus ir aukščiausios savo ribos pasiekia prie Janos upės, kur apie Verchojanską yra vadinamas šalčio poliuses su vidutine metine 17 laipsnių šalčio temperatūra. Turuchanske šalčiai pasiekia 60 laipsnių, o karštis ypač 33 laipsnių. Jakutske — 60-61 laipsnių šalčio žiemą ir 38 laipsnių karščio vasarą. Verchojanske — 61 laipsn. šalčio žiemą ir 31 laipsn. karščio vasarą.

„Šalčiai, sako vienas tyrinėtojas, čia pasiekia nepaprastą jėgą. Gyvsidabris sušala taip, kad jį galima kalti kaip geležį, o geležis tiek sukietėja, kad kalama trupa ir laksto trupiniais kaip stiklas. Žalias, šlapias medis jokiu būdu neskyja, o trupa. Einančio žingsniai, ir šiaip ma-

žiausias garsas iš kažin kur girdėti, amžino taigos miško medžiai plyšinėja su didžiausiu triukšmu, žemė sklydinėja su didžiausiu trenksmu. Žiemos šalčiai būtų visai nepakenčiami žmogui, jei ne saulėtos žiemos dienos. Bet dažnai tundra ištinka tikrai baisios dienos, kada pakyla baisi pusnis — puga. Visas horizontas užsitraukia tamais debesimis, smulkios sniego dulkės pasitulusios sukuriama maišosi tarp žemės ir dangaus, bado atviras veido vietas, degina nepakenčiamas šaltis ir stačiai troškintė troškina žmogų. Ir nieko aplinkui daugiau negirdėti, kaip tik pašėlęs sniego sukurių kaukimas. Protas atsisako dirbti, atsisako net susivokti kelių žingsnių aplinkumoje“.

Be to, reikia atsiminti, kad pačiose šiaurinėse tundros vietose žiemą ištisus du mėnesius bura naktis, nors vasarą saulė ir atšilgyna nenusileidama ištisais 65 parais.

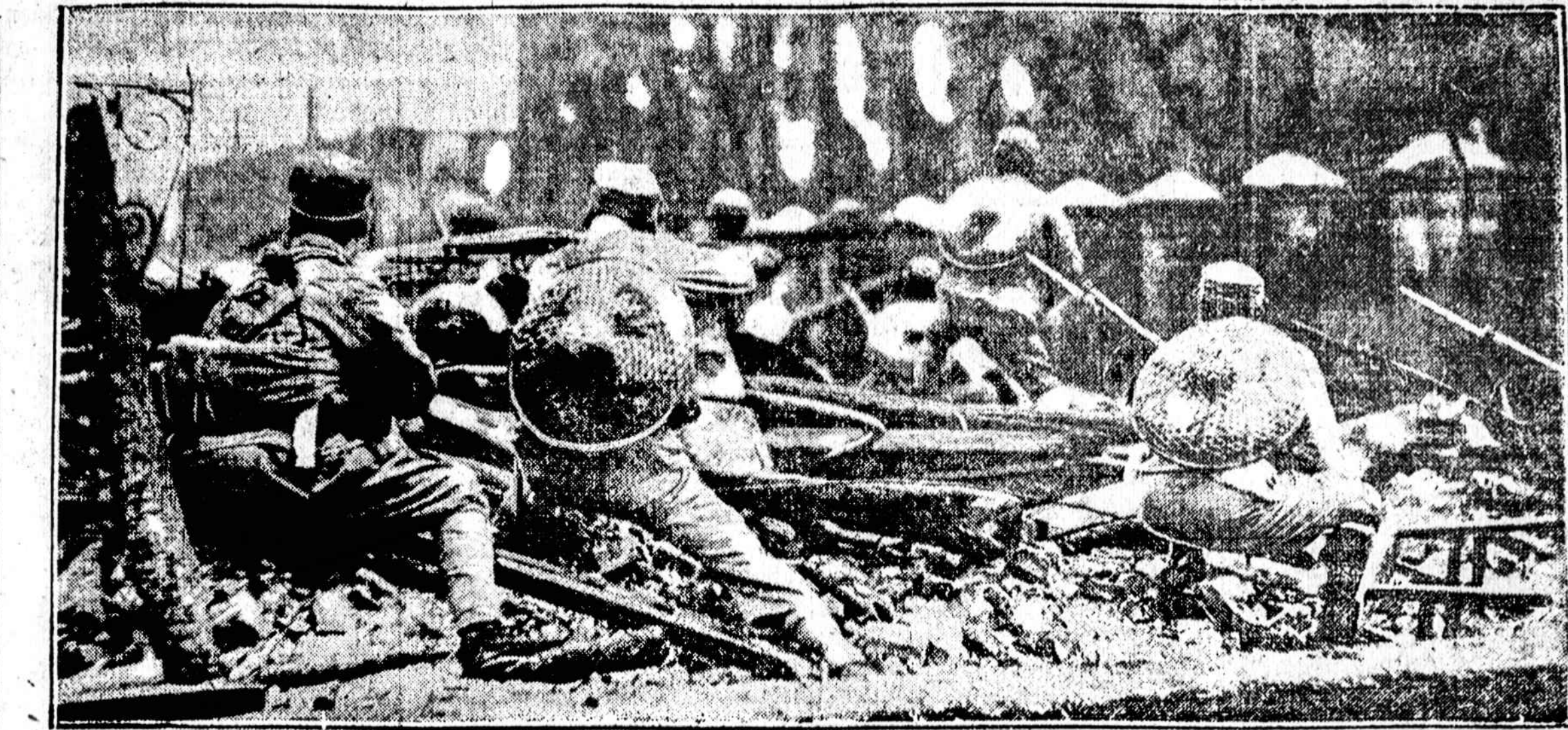
Suprantamas daktas, kad dėl šitokio klimato tundrose gyvos gamtos beveik nėra. Pereinamojoje iš tundros į taigų juostą taip pat auga tik sūskurdė, be laiko pasenę, po vieną išsimėtę medeliai, krumokšniai, bei samanos. Pati taiga, ypač toliau į pietus, yra tankus, stačiai nepažinamas spygliuočių miškas, bet žvėrių jame yra palyginti mažai.

Zemdirbystė didelį Sibiro dalį — tundrą ir šiaurinių taigų srityse neįmanoma. Dėl trumpo vasaros, didelės drėgmės ir staigių temperatūros permainų, kultūriniai augalai augti negali. Žemdirbystė ir bendrai kultūrinio darbo žmogui gyvenimas yra įmanomas tik į pietus nuo taigos. Pietinė Sibiro juosta yra palyginti visi patogios žmogui gyventi sąlygos. Bet mes kalbėsime toliau apie šiaurinę Sibirą.

Nepaisant blogiausių klimatinų sąlygų, mes vis dėlto iki pat Sibiro šiaurės pakraščio iki pat Ledinuoju vandenyno pakraščio randame gyvenančių žmonių. Tiesa, tundrų, vandenyne pakraščiais ir net taigų srityse jų gyventojų mažai — ir tai ne visose vietose, bet vis dėl to jų yra. Visą eilę tautelių, kaip tai jakutus, ostiakus, samoječius, čukčius, koriakus, kamčiadalus, giliakus ir kt. mes galime pavadinti tikrai šalčių nebijančiais žmonėmis, nebijančiais pačių žiauriausių gamtos sąlygų.

Neįmanoma mums čia kiek plačiau apsisėti ties kiekvienos atskiros tautelės gyvenimo charakteristika, todėl pasitenkime tik kai kurių tautelių charakteringiausiais gyvenimo bruožais.

Bendrai reikia pasakyti, kad dėl gyvenimo sąlygų vienuomeno, beveik visos tos tautelės ekonomiškai panašiai gyvena — verčiasi medžiokle, žuvininkyste ir briedžių auginimu. Kas kita jų papročiai, namų gyvėnė, pasaulizvalga ir t. t. Paminėkim tokius ostiakus, kurie

[Acme-P. & A. Photo]

Kiniečių kareiviai rengiasi daryti kontr-ataką prieš japonus.

gyvena vakarų Sibire. Jie yra pusiau sėsliai, gyvena iš žuvininkystės, medžioklės ir augina šiaurės elnius. Jų gyvenamųjų triobesių yra dviejų rūšių — tai žemėje įkasta jurta ir rąstų trioba. Pirmajai kasa keturkampę duobę, kurios pakraščiais uždeda tris — keturis vainikus rąstų ir viršų užpila žeme, stoge palieka vieną skylę — langą. Rąstų trioba jau turi vieną ar du langus iš šono, į kuriuos žiemą vietoj stiklo įstato ledo gabalą. Griūdis tokioji triobė deda medines, bet užtat nededa lubų, — jas atstoja stogas. Vasarą ostiakai statosi smarlius čumus, t. y. pastoges, apklotas medžių lubu. Rubus ostiakai gamina iš elnių, voverių, zuikių ir kitokių žvėrių kailėlių. Pavasarį ostiakai, kad apsaugotų akis nuo nepaprastai tviskančių saulės spindulių ir sniego, ant kaktos užsiriša ant šniuro suvertų voverių uodegų vadinamą antkakte. Be to, jie pasigamina dar savotiškus akinius, kuriems vartoja apvalias blėkles su plyšeliais per vidurį, kurias įsiuva į auksą ar kailį ir šniureliais per galvą užsiriša ant akių. Vasarą, kad apsaugotų nuo begalinės daugybės muselių ir uodų, galvą apsiriša skara. Ostiakų maistas yra atsigabenti iš toliau miltai, žuvis, elnių ir žvėrių mėsa. Kelionės maistas yra sutrinta į miltus žuvis, iš kurios verda košę. Tarko ostiakai neruko, bet jį kramto. Su dideliu pamėgimu vartoja degtinę, kurios jiems mielu noru pristatydavo ir pristato Rusija: geria ir seni ir jauni, vaikai ir moterys; duoda degtinės net žindamiems kūdikiams. Oficiališkai ostiakai yra krikščionys, bet jų pasaulizvalga yra palikus pagonišką. Ostiakų mitologijoje mes sutinkame padavimus apie visagalią Torymą, dvasią be kūno. Šviesos dievą, kuris valdo visą pasaulį. Torymas turi tris sunus — Kan-Iki, kuris globoja žmones,

Voit-Iki, kuris padeda medžioklėse, ir Ink-Inki, kuris globoja žuvininkystę. Nuo jų sesers Čaras-Nai, gyvenančios juroje, pareina vandens pakilimas ir nupuolimas jurose; iš jos eina kilę visi žmonės. Pavasarį, kai upės išsilieja ir pasidaro sunku žvejoti, ostiakai padaro sielį, sukuria ant jo ugnį ir paliečia pavandeniu, kad įsigerintų savo deivei ir kad ta vandens perteklių nuvarytų į jūrą. Kalnai ir uolos, kurie savo forma primena žmogaus figurą, ostiakams yra šventi. Tarpmitose nereta sutikti stulbi, kuriems atnašaujama dalyvaujant šamanui (burtininkui). Šeimos stabukus laiko tam tikrose dėžutėse. Kad juos pagerbtų, ostiakai ištępa jiems buras žuvų taukais arba papiautų maistui gyvulių kraują.

Šiaurės Sibiro tautelėse labai išplitęs lokio garbinimas. Anot ostiakų, lokys taip pat Torymo sunus bet už nepakilumą Torymas jį ištrėmęs iš dangaus į žemę; čia jis pusgyvis nejudėdamas gulėjo kuo ilgai, kad apaugo samanomis, kabintis lipdamas į kalną.

Samoječių grupę gyvena dar toliau į šiaurę per visą vidurinę šiaurės Sibirą. Gyvenimo būdu jie mažai kuo skiriasi nuo ostiakų. Tik jų gyvenimo šaltinis yra beveik vienas elnis. Elnio kailių apklėja savo šumą (palapinę). Pats nuo galvos iki kojų apsitašo keliais elnio kailio rubais, elnio mėsa ir kraujas yra jų maistas ir t. t.

(Bcs daugiau)

PROBAK-
suteikia
barzdaskutyklos
komfortą
skutimos
namie
(PROBAK BLADE)

Buy gloves with what
it saves
LISTERINE
TOOTH PASTE
25¢

LISTERINE
relieves
SORE THROAT

Listerine beveik momentaliai užmuša turinčias bendrumo su paprastais šalčiais bakterijas! Kada bakterijos į sušaudina. Ir Listerine yra taip pat labai veiksminga neprilaidime šalčio. Atsargus studijavimas 102 žmonių laikė 2 1/2 žiemos mėnesių parodė, kad tie, kurie plauna gerkles su Listerine tikrai 1/2 nesirgo šalčiais, turėjo 1/2 trumpesnius ir 1/4 lengvesnius už tuos, kurie nesiplovė. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Reduces COLDS
66%

MADOS MADOS

2753 — Pavasarinė išėjimui suknelė. Gražiai išrodys jeigu pasisidinsite iš lengvos, margs šilkinės materijos su baltu apikale ir manžetais. Sukiptos miteros 16, 18, taigpi 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau viranurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisijauti pinigais arba pašto ženkliškai kartu su užsakymu. Laiškus reikia rašyti:

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

NUVARGUS, NERVIŠKA ir PRISLĖGTA?

Sveikata Nukenčia Kada Inkstai Neveikia Tinkamai
GREITAI susidomėkite kurčių strėnų skaudėjimu puslės neregularumais ir kada jaučiate nuovargį, nervuotą ir prislėgtą. Jie galbūt įspėja niekurių inkstų ir pusės pakrikimus.

Vartotojai visur atsidėda ant Doan's Pills. Kasmet milijonų dežūčių pardavimas liudija Doan's populiarumą. Jūsų pardavėjas turi Doan's.

Doan's Pills A Diuretic for the Kidneys

Visi, kas kovoja prieš juodą fašizmą
SKAITO
PLATINA IR
REMIA

“Kova”

Lietuvos Socialdemokratų užsieny dvisavaitinį laikraštį.
Kaina metams 2 dol., pusei metų 1 dol.
Adresas laiškamis ir pinigams:
Germany, Berlin, SW 68, Schliessfach 80

Skausmas Pečiuose
Neįmanoma ar tai būtų degtinė, ar išstaptyti muskulai, greitai yra palengvinamas su linimentu
PAIN-EXPELLER

IN OUR OFFICE

